

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El diputat bretó Paul Molac, impulsor de la llei sobre les llengües regionals, durant la seva intervenció ahir a la Universitat Catalana d'Estiu ■ JOSEP M. MONTANER

Molac insta Macron a moure fitxa pel català a l'escola

■ L'impulsor de la llei de llengües regionals francesa reclama al president que endegui una reforma constitucional que permeti la immersió ■ Una circular garantirà l'inici de curs allà on ja es feia

Òscar Palau
PRADA

La lluita per l'ensenyament de les anomenades "llengües regionals" a l'Estat francès continua més viva que mai. Després que el Consell Constitucional derogués parcialment al maig la coneguda com llei Molac, que, aprovada amb una amplíssima majoria de 247 diputats contra 76, per primer cop permetia generalitzar l'educació pública en català a la Catalunya del Nord —el tribunal específicament es va carregar els articles que avalaven la immersió lingüística i la toponímia en idiomes diferents del francès—, qui en va ser el principal instigador, el diputat bretó Paul Molac, va insistir ahir que l'alternativa per implantar la mesura seria "bastant fàcil de fer". I no seria altra que ampliar l'article 75 de la Constitució francesa, que ara reconeix que les altres llengües són també "patrimoni" de la República, per dir que també tenen dret a ense-

nyar-se. "Seria el més fàcil perquè la iniciativa pot venir del president de la república", instava Molac des de Prada, on va assistir a un debat de la Universitat Catalana d'Estiu. La iniciativa també podria venir dels diputats, però llavors el procés seria molt més lent i hauria d'acabar amb un referèndum, la qual cosa el fa inviable. En aquest cas, *només* caldria que s'acabés aprovant per dos terços en una sessió extraordinària conjunta a Versalles de l'Assemblea i el Senat, condició, per cert, que ara mateix compliria.

En tot cas, la sentència "clarament política", segons ell, que ha passat el ribot a la llei s'ha basat en l'article 2, introduït el 1992 per defensar-se de l'expansió de l'anglès, que diu que el francès "és la llengua de la República". "Aquest és un dels articles bàsics, i tocar-lo podria aixecar suspicàcies en molta gent", admetia el mateix Molac, que ho descartava, per bé que creu que hi ha

Les frases

“Per a molta gent el pacte republicà és conèixer el francès; per a mi és la pràctica de les llibertats”
Paul Molac
IMPULSOR DE LA LLEI DE LLENGÜES

“Per primer cop el Consell Constitucional ha reconegut l'existència del bilingüisme”
Christophe Euzet
DIPUTAT A L'ASSEMBLEA NACIONAL

“Les escoles Arrels funcionen amb l'acord de les autoritats acadèmiques. No estem en conflicte”
Elena Gual
DIRECTORA DE LES ESCOLES ARRELS

Un terç el sap parlar, però molt pocs ho fan en públic

El professor de la Universitat de Perpinyà, i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, Alà Baylac-Ferrer, també defensa que el tribunal francès interpreta l'article 2 "de manera absolutista". "És un problema essencialment d'incompatibilitat entre la Constitució i la diversitat", sentenciava ahir. Segons ell, llengües com el català, el basc i el bretó "són tant de la República francesa com el francès", per la qual cosa cal superar "la interpretació exclusivista" de la carta magna. "No es respecta el principi bàsic de la igualtat", sentenciava.

Baylac recordava que la

mateixa Unesco ha identificat en un informe que les llengües regionals franceses estan en perill d'haver desaparegut a final del segle, un fet que en una xerrada la vigília ell mateix atribuïa al marc jurídic de no reconeixement i a la manca d'autonomia i de competències dels territoris per impulsar polítiques de protecció, amb la "dificultat afegida" de la "transfusió demogràfica" per l'arribada "continua" de població del nord, en el cas català. I és que una enquesta de referència del desembre del 2015 sobre els usos lingüístics indica que un 35% de la regió sap parlar

català (però l'utilitzen sobretot quan van al sud), un 40% el sap llegir i un 60% l'entén. Una altra cosa és l'ús en la vida quotidiana, que és "molt proper a zero"; i per exemple oscil·la entre el 0,6% i el 8% en serveis i botigues. Només una dada convida a l'optimisme: fins al 76% dels enquestats serien favorables que l'ensenyament públic fos bilingüe. "No només, però la solució passa primer per l'escola, per la generalització i desenvolupament de l'ensenyament públic", afirmava, per fer una crida al "treball conjunt" entre administracions dels Països Catalans.

marge perquè Macron —del partit del qual es va separar— mogui fitxa ara. "La tecnoestructura de l'educació nacional sembla convençuda ara que les llengües regionals no són cap problema", destacava.

Qui no comparteix que ara, a menys d'un any de les eleccions presidencials, sigui un bon moment perquè Macron es mulli és Christophe Euzet, un dels dos diputats designats pel mateix primer ministre, Jean Castex, per reconduir la situació d'urgència al llarg de l'estiu, ja que la sentència es podia interpretar fins i tot en el sentit que els centres públics i concertats que ja practiquen ara la immersió hi haguessin de renunciar. Euzet tranquil·litzava aquestes escoles dient que podran iniciar el nou curs al setembre sense problemes amb una simple circular signada pel ministre d'Educació que permeti el mètode pedagògic del "bilingüisme per immersió". Euzet i el també diputat Yannick Kerlogot han visitat tots els centres de l'Estat francès aquest estiu, i defensen la immersió com a mètode pedagògic vàlid. A més, consideren que la sentència és bona en el sentit que "reconeix per primera vegada l'existència del bilingüisme" a l'Estat, i ha obert a França un debat que fins ara no havia existit, com ho prova que diversos mitjans francesos eren ahir a Prada, i hi ha hagut manifestacions a tot el país.

Elena Gual, directora de les dues escoles Arrels de Perpinyà —les úniques de tot l'Estat que no ensenyen en francès i formen part del sistema públic— defensava el seu mètode, que introdueix el català com a única llengua a pàrvuls i els dos primers anys de primària, quan s'aprèn a llegir i escriure, per a partir d'allà anar introduint el francès progressivament, la llengua que de fet es parla a tot arreu. "Els alumnes que surten de les escoles Arrels dominen el francès perfectament, i només tenen un bon coneixement del català", resumia. Joan Francès Albert, de les escoles associatives occitanes de les Calandretes, lamentava la situació de "diglòssia", i que la sentència ve d'una "lectura dogmàtica i fonamentalista" de la Constitució. Tot plegat, diu, és una "qüestió política" i no jurídica. ■